

ФАКУЛТЕТ ПО МЕДИЦИНА

Утвърждавам:

Декан:

(Проф. д-р Йото Трифонов Йотов, д.м.)

УЧЕБНА ПРОГРАМА

по
**Терминология и комуникация
в медицинската практика**

Специалност	МЕДИЦИНА
Образователно – квалификационна степен	магистър
Организационна форма на обучение	редовна
Аудиторна заетост (Л/СУ)	180 (90/90)
Извънаудиторна заетост	30
Кредити (ECTS)	7
Вид на дисциплината	факултативна
Семестър, в който се провежда обучението	пети/шести
Семестър, в който се провежда изпита	шести
Изготвил/и програмата	Доц. Албена Добрева, д.ф.

Варна, 2024 г.

АНОТАЦИЯ

Цел на учебната дисциплина	Дисциплината „Терминология и комуникация в медицинската практика“ е предназначена за трети курс чуждестранни студенти по медицина, които продължават обучението си в различни специализирани клиники и отделения. Целта ѝ е да развие комуникативни умения на студентите, които да гарантират успешното им професионално общуване на български език с пациенти и колеги лекари.
-----------------------------------	---

Резултати за студентите в края на курса на обучение:

Компетенции

Курсът е разделен на две части. Първата част въвежда стъпка по стъпка основна медицинска терминология, типични въпроси и фрази за здравето, структура и езикови особености на медицинското интервю.

Във втората част е представена медицинска лексика от различни медицински специалности, която се използва в автентични случаи. Студентите получават практика в снемане на история; даване на указания при прегледи, разговори за лечение и профилактика

Група Компетенции	1. Грижа за пациентите , която е състрадателна, подходяща и ефективна за лечение на здравословни проблеми и за промоция на здравето.
Знания	■ Комуникативна – знания и учения за водене на разговор с демонстриране на емпатия и мотивиране на доверие у пациента
Умения	■ Да изслушва активно пациента; ■ Да използва комуникативни тактики за успокояване, убеждаване за сътрудничество и др.
Група Компетенции	2. Медицински познания за утвърдените и развиващите се биомедицински, клинични и сродни (напр. епидемиологични и социално-поведенчески) науки и прилагането на тези знания към грижите за пациентите.
Знания	■ специализиран език в клиниката
Умения	■ да съобщава информация за състоянието на пациентта; ■ да съобщава лоша новина; ■ да дава инструкции за лечение и др.
Група Компетенции	3. Практическо обучение и самоусъвършенстване , което включва изследване и оценка на собствените им грижи за пациентите, оценка и асимиляция на научни доказателства, и подобряния в грижите за пациентите.
Знания	■ Създаване и представяне на презентации и умения за публично говорене.
Умения	• Да работят ефективно в различни среди и системи за предоставяне на здравни грижи, свързани с тяхната клинична специалност.
Група Компетенции	4. Междуличностни и комуникационни умения , които осигуряват ефективен обмен на информация и работа в екип с пациенти, техните семейства и други здравни специалисти. Целите на курса са да развие комуникативна компетентност на български език, както следва:
Знания	■ Иницииране на диалогично изказване в сферата на здравеопазването; ■ Използване на ефективни комуникативни стратегии в общуването лекар-пациент.

Умения	<ul style="list-style-type: none"> ■ Слушане – Разбиране на кратки професионални монологи и диалози на български език с нормална скорост, ясна артикулация и стандартно произношение – медицински интервюта от различни специалности; презентации на медицински случаи; описание на симптомите, профилактика и лечение на заболяване или инфекция. ■ Четене - Разбиране на ключова информация от медицински текстове на книжовен български език. Пасажите за четене включват история на заболяването, статия и медицински документи. ■ Дейностите по четене включват намиране на конкретна информация в интервю или статия; прехвърляне на информация от текст в таблица; попълване на празници в текст; ■ Говорене – снемане на стандартна анамнеза от пациент чрез задаване на конкретни и изрични въпроси; даване на прости инструкции и обяснения на процедури или профилактика; използване на различни комуникативни стратегии – искане на пояснение, повторение или перифразиране. ■ Задачите за говорене включват насочени практически дейности с думи или картични знаци; дейности, свързани с липса на информация, които изискват обмен на данни; ролеви игри.
Група Компетенции	Представянето и тренирането на речевите модели в устната и писмената медицинска комуникация, с фокус към езиковото им съдържание и проблематика, се осъществява чрез учебни материали на хартиен носител, които допълват електронно базираното учебно съдържание по дисциплината. Интерактивните езикови задачи, внимателно подбранныте текстове и цветните илюстрации спомагат за академичната адаптация и за успешната реализация на чуждестранните студенти по различните медицински специалности.
	<p>5. Професионализъм, проявен чрез ангажимент за изпълнение на професионални отговорности, придържане към етичните принципи и чувствителност към разнообразни групи пациенти.</p>
Знания	<ul style="list-style-type: none"> ■ Да демонстрират професионално поведение и отговорност. ■ Да демонстрират хуманизъм и културна компетентност. ■ Да поддържат емоционално, физическо и психическо здраве ■ Тактики на вежливост и уважение. ■ Речеви етикетни формули.
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Комуникативна – знания и учения за водене на разговор с демонстриране на емпатия и мотивиране на доверие у пациента

Ключови компетентности за учене през целия живот¹, които дисциплината развива:

Езикова грамотност

способността за разпознаване, разбиране, изразяване, създаване и тълкуване на понятия, чувства, факти и мнения както в устен, така и в писмен вид, при използване на нагледни, звукови материали, аудиоматериали и материали в цифров формат в различни дисциплини и ситуации. Тя предполага способност за общуване и успешно разбиране с останалите хора по подходящ и съзидателен начин.

X

Многоезикова компетентност

определя способността за ефективно ползване на различни езици по подходящ начин за комуникация. Тя като цяло обхваща същите основни умения като тези на езиковата грамотност: основава се на способността за разбиране, изразяване и тълкуване на понятия, мисли, чувства, факти и мнения както в устен, така и в писмен

X

¹ дефинирани през 2018 г. от Съвета на Европейския съюз ([https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/HTML/?uri=CELEX:32018H0604\(01\)&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/HTML/?uri=CELEX:32018H0604(01)&from=EN))

вид (слушане, говорене, четене и писане), в подходящ кръг обществени и културни контексти в съответствие със собствените желания или нужди.

Математическа компетентност и компетентност в областта на точните науки, технологиите и инженерството

А. Математическата компетентност е способността за развиване и прилагане на математическо мислене и поглед с цел решаване на различни проблеми в ситуации от ежедневието. Като се стъпва на добра математическа грамотност, се набляга на разсъждението и дейността, както и на знанията. Математическата компетентност включва в различна степен способността и желанието за използване на математически начини на мислене и представяне (формули, модели, концепции, графики и диаграми).

Б. Компетентността в областта на точните науки се отнася до способността и желанието да се обясни природният свят посредством натрупаните знания и използваните методики, включително наблюдение и експериментиране, с цел задаване на въпроси и формулиране на заключения, основани на факти. Компетентностите в областта на технологиите и инженерството са прилагането на тези знания и методики в отговор на предполагаеми човешки желания или нужди. Компетентността в областта на точните науки, технологиите и инженерството включва разбиране на промените, причинени от човешката дейност, и отговорността на отделния гражданин.

X

Цифрова компетентност

уверено, критично и отговорно ползване и ангажираност с цифровите технологии за учене, на работното място и за участие в обществото. Тя включва информационна грамотност и грамотност по отношение на данните, общуване и сътрудничество, медийна грамотност, създаване на цифрово съдържание (включително програмиране), безопасност (включително благосъстояние в цифрова среда и компетентности във връзка с киберсигурността), свързани с интелектуалната собственост въпроси, решаване на проблеми и критично мислене.

X

Личностна компетентност, социална компетентност и компетентност за придобиване на умения за учене

способността човек да разсъждава за себе си, да управлява ефективно времето и информацията, да работи конструктивно с други хора, да запазва своята устойчивост и да управлява собственото си учене и кариера. Това включва способност за справяне с несигурността и сложността, за придобиване на умения за учене, за подпомагане на собственото физическо и емоционално благосъстояние, за поддържане на физическото и психичното здраве, за воденето на здравословно осъзнат и ориентиран към бъдещето начин на живот, за съпричастност и за управление на конфликти в един приобщаващ и подкрепящ контекст.

X

Гражданска компетентност

способността за действие като отговорни граждани и за пълноценно участие в гражданския и социалния живот въз основа на разбиране на социалните, икономическите, правните и политическите понятия и структури, както и световните събития и устойчивост.

X

Предприемаческа компетентност

способността за действие в съответствие с благоприятни възможности и идеи и за тяхното трансформиране в ценности за другите хора. Тя се основава на творчество, критично мислене, способност за решаване на проблеми, инициативност, постоянство и умение за работа в сътрудничество с цел планиране и управление на проекти, които имат културна, социална или финансова стойност.

X

Компетентност за културна осведоменост и изява

разбиране и уважение към начина, по който идеи и значение се изразяват творчески и се предават в различните култури и посредством редица изкуства и други форми на културата. Тя включва ангажираност за разбиране, развиване и изразяване на собствените идеи и чувство за собственото място или роля в обществото по разнообразни начини и в най-различен контекст.

X

Методи на обучение:

- семинарни упражнения
- практически упражнения, казуси, консултации, дискусии, работа с научна литература, анализи, презентации.

Връзка с други дисциплини от учебния план на специалността:

Български език - предклинична терминология;

Български език - медицинска комуникация;

Общ български език - A1 и A2;

Общ български език - B1 и B2;

Медицински английски език за комуникация в клиника;

Медицински немски език за комуникация в клиника;

Медицинска комуникация на руски език

Чужд език - английски език;

Чужд език - немски език